

**Силабус курсу
«Релігієзнавство»**

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (Сфера обслуговування)»

Рік навчання: 3, Семестр: VI

Кількість кредитів: 3, 90 год. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Доктор історичних наук, професор **Бистрицька Елла Володимирівна**

Контактна інформація elherman@ukr.net +380672578284

Опис дисципліни

Дисципліна «Релігієзнавство» спрямована на формування у студентів базових теоретичних знань щодо релігії, релігійних процесів в Україні та світі у минулому та сучасний період, визначення їх місця і ролі у суспільному розвитку. Метою викладання навчальної дисципліни є з'ясування особливостей конфесійної діяльності різних релігійних організацій; набуття навичок проведення роз'яснювальної роботи з метою упередження і подолання релігійного екстремізму і фанатизму, явищ політизації релігії, протидії використанню релігії для розпалювання расової, міжнаціональної ворожнечі, посягання на права і свободу людини; вміння контактувати цивілізовано і професійно в процесі фахової діяльності з представниками інших релігій і конфесій та підтримувати толерантні, гуманні стосунки з віруючими різних релігій і невіруючими й, таким чином, сприяти становленню громадянського суспільства, збереженню стабільності й безпеки України.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Предмет і завдання курсу «Релігієзнавство».	Знати предметну область дослідження релігієзнавства, його структурні системи та категоріальний апарат, основні теоретико-методологічні підходи до вивчення релігії, структуру сучасних релігій та їх класифікацію. Вміти аналізувати міждисциплінарні зв'язки релігієзнавства.	Обговорення, дискусія, тести
2/4	2. Світові релігії.	Знати історичні умови виникнення буддизму, християнства, ісламу, особливості їх віровчення і культу, основні течії та тенденції розвитку. Сформувати знання про основні етапи становлення християнства, його церковної організації та основні течії. Вміння працювати з джерелами та аналізувати інформацію.	Обговорення, тести, презентації
0/4	3. Християнство у Київській Русі.	Сформувати знання про запровадження християнства в Київській Русі як релігійну реформу цивілізаційного характеру. Знати складові елементи	Обговорення, презентації, тести

		церковної організації та особливості змістового компоненту Київського християнства. Навики аналізу релігійних процесів та їх наслідків для суспільно-політичного життя України.	
2/4	4. Українська православна церква: історія і сучасний стан.	Знати історичні закономірності розвитку Православної церкви, суспільно-політичну і культурницьку роль в умовах бездержав'я, канонічні засади її функціонування в минулому та на сучасному етапі. Навики аналізу державно-церковних відносин, моделювання міжконфесійного діалогу та перспективи його впливу на розвиток суспільних процесів.	Обговорення, дискусія, тести
2/4	5. Українська Греко-католицька церква у XVI – XXI ст.	Розкривати зміст та здійснювати аналіз соціокультурних процесів, що призвели до виникнення Греко-католицької церкви. Знати особливості та зміст її діяльності на усіх етапах історичного розвитку. Володіти навиками аналізу міжконфесійних процесів, які зумовлені суспільно-історичним і культурним розвитком України.	Обговорення, дискусія, тести
2/2	6. Свобода совісті та її здійснення в Україні	Характеризувати поняття «свобода совісті». Володіти знаннями про здійснення свободи совісті і віросповідання в зарубіжних країнах та Україні у минулому та на сучасному етапі. Розрізняти основні моделі державно-церковних відносин. Засвоїти мінімум правових знань про конституційні принципи свободи совісті, законодавчі акти, які служать основою державно-церковних і міжконфесійних відносин, визначають принципи функціонування церков і релігійних організацій	Обговорення, презентації, тести

Літературні джерела

1. Академічне релігієзнавство. Підручник /За наук. ред. проф. А. Колодного. – К.: Світ Знань, 2000. 862 с.
2. Релігієзнавчий словник /За ред. А. Колодного і Б. Лобовика. – К.: Четверта хвиля, 1996. 392 с.
3. Релігієзнавство: Підручник /За ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. – К.: Академія, 2000. 408 с.
4. Религиоведение. Хрестоматия. – М., 2000.
5. Яроцький П. Л. Релігієзнавство (сучасні релігійні процеси у світі й Україні): підручник. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. 442 с.
6. Історія релігії: Збірник документів і матеріалів /Упорядники: Е.Бистрицька, І. Зуляк. – Тернопіль: Астон, 2003. 524 с.
7. Буддизм / Сост. Я. В. Боцман. – Харьков: Фолио, 2001. 992 с.
8. Эррикер К. Буддизм. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 1999. 304 с.
9. Кеон Д. Буддизм. – М.: Весь Мир, 2001. 172 с.
10. Коран / пер. И. Ю. Крачковского. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2001.
11. Максуд Р. Ислам. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2001. 304 с.
12. Сурдель Д., Сурдель Ж. Цивилизация классического ислама. – Екатеринбург: У-фактория, 2006. 544с.
13. Головащенко С. Історія християнства: курс лекцій. Навчальний посібник – К.: Либідь, 1999. 352 с.
14. Головащенко С. Біблієзнавство. Вступний курс. – К.: Либідь, 2001. 496 с.
15. Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Лобовик та ін. – К.: Т-во «Знання», 1999. 735 с.

16. Історія релігії в Україні: у 10-ти т. //Редкол.: А. Колодний та ін. – К., 2001 – 2013.
17. Ульяновський В. Церква в Українській Державі 1917 – 1920 рр. (Доба Української Центральної ради): навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. 200с.
18. Ульяновський В. Церква в Українській Державі 1917 – 1920 рр. (Доба Гетьманату Павла Скоропадського): Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. 320 с.
19. Андрусишин Б. А. Церква в Українській Державі 1917 – 1920 рр. (Доба Директорії УНР): Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. 176 с.
20. Здіорук С. І. Суспільно-релігійні відносини: виклики України XXI століття. – К.: Знання України, 2005. – 552 с. //Режим доступу: http://old.niss.gov.ua/book/Zdior_book/index.htm

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (тема 1) – робота на семінарських заняттях, тести	10
Модуль 2 (тема 2) – робота на семінарських заняттях, тести	30
Модуль 3 (теми 3 - 6) – робота на семінарських заняттях, тести	40
Підсумковий контроль (теми 1 - 6) – тести	20